

श्रीविष्णुसहस्रस्तोत्रम्

यस्य स्मरणमात्रेण जन्मसंसारबंधनात् । विमुच्यते नमस्तस्मै विष्णवे प्रभवविष्णवे ॥१॥
 श्रुत्वा धर्मानशेषेण पावनानि य सर्वशः । युधिष्ठिरः शान्तनवं पुनरेवात्म्यभाषत ॥२॥
 किमेकं दैवतं लोके किं वाप्येकं परायणम् । स्तुवन्तः कं कमर्यन्तः प्राप्नुयुर्मानवाः शुभम् ॥३॥
 को धर्म सर्वधर्माणां भवतः परमो मतः । किं जपन् मुच्यते जन्तुर्जन्मसंसारबन्धनात् ॥४॥
 जगत्प्रभुं देवदेवमनन्तं पुरुषोत्तमम् । स्तुवन्नामसहस्रेण पुरुषः सततोत्थितः ॥५॥
 तमेव आर्ययज्ञित्यं भक्त्या पुरुषमव्ययम् । ध्यायन् स्तुवन्नमस्यश्च यजमानस्तमेव य ॥६॥
 अनादिनिधनं विष्णुं सर्वलोकमलेश्वरम् । लोकाध्यक्षं स्तुवन्नित्यं सर्वदुःखातिगो भवेत् ॥७॥
 ब्रह्मण्यं सर्वधर्मज्ञं लोकानां कीर्तिवर्धनम् । लोकनाथं महद्भूतं सर्वभूतभवोद्भवम् ॥८॥
 अेष मे सर्वधर्माणां धर्मोऽधिकतमो मतः । यद्भक्त्या पुण्डरीकाक्षं स्तवैर्येन्नरः सदा ॥९॥
 परमं यो महत्तेजः परमं यो महत्तपः । परमं यो महद्ब्रह्मः परमं यः परायणम् ॥१०॥
 पवित्राणां पवित्रं यो मङ्गलानां य मङ्गलम् । दैवतं देवतानां य भूतानां योऽव्ययः पिता ॥११॥
 यतः सर्वाणि भूतानि भवन्त्यादियुगागमे । यस्मिंश्च प्रलयं यान्ति पुनरेव युगक्षयो ॥१२॥
 तस्य लोकप्रधानस्य जगन्नाथस्य भूपते । विष्णोर्नामसहस्रं मे शृणु पापभयापहम् ॥१३॥
 यानि नामानि गौणानि विभ्यातानि महात्मनः । ऋषिभिः परिगीतानि तानि वक्ष्यामि भूतये ॥१४॥

अस्य श्रीविष्णोर्दिव्यसहस्रनामस्तोत्रमन्त्रस्य भगवान् वेदव्यास ऋषिः । श्रीविष्णुः परमात्मा
 देवता । अनुष्टुप छन्दः । अमृतांशूद्भवो भानुरिति बीजम् । देवकीनन्दनः स्रष्टेति शक्तिः । त्रिसामा सामगः
 सामेति हृदयम् । शङ्खभृन्नन्दकी यकीति कीलकम् । शार्ङ्गधन्वा गदाधर इत्यस्त्रम् । रथाङ्गपाणिरक्षोभ्य इति
 कवचम् । उद्भवः क्षोभणो देव इति परमोमन्त्रः । श्रीमहाविष्णुप्रीत्यर्थे जपे विनियोगः ।

अथ न्यासः

विश्वं विष्णुवषट्कार इत्यङ्गुष्ठाभ्यां नमः । अमृतांशूद्भवो भानुरिति तर्जनीभ्यां नमः । ब्रह्मण्यो
 ब्रह्मकृत्ब्रह्मेति मध्यमाभ्यां नमः । सुवर्णाभिन्दुरक्षोभ्य इत्यनामिकाभ्यां नमः । रथाङ्गपाणिरक्षोभ्य इति
 करतलकरपृष्ठाभ्यां नमः । अ एवं हृदयादिन्यासः ।

अथ ध्यानम्

शान्ताकारं भुजगशयनं पद्मनाभं सुरेशं । विश्वाधारं गगनसदृशं मेघवर्णं शुभाङ्गम् ॥
 लक्ष्मीकान्तं कमलनयनं योगिभिर्ध्यानगम्यं । वन्दे विष्णुं भवभयहरं सर्वलोकैकनाथम् ॥१॥
 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

विश्वं विष्णुर्वषट्कारो भूतभव्यभवत्प्रभुः । भूतकृद्भूतभृद्भावो भूतात्मा भूतभावनः ॥१॥
 पूतात्मा परमात्मा य मुक्तानां परमा गतुः । अव्ययः पुरुषः साक्षी क्षेत्रज्ञोऽक्षर एव य ॥२॥
 योगो योगविदां नेता प्रधानपुरुषेश्वरः । नारसिंहवपुः श्रीमान् केशवः पुरुषोत्तमः ॥३॥
 सर्वः शर्वः शिवः स्थाणुर्भूतादिर्निधिरव्ययः । सम्भवो भावनो भर्ता प्रभवः प्रभुरीश्वरः ॥४॥
 स्वयम्भूः शम्भुरादित्यः पुष्कराक्षो महास्वनः । अनादिनिधनो धाता विधाता धातुरुत्तमः ॥५॥
 अप्रमेयो हृषीकेशः पद्मनाभोऽमरप्रभुः । विश्वकर्मा भनुस्त्वष्टा स्थविष्ठः स्थविरोद्भ्रुवः ॥६॥
 अग्राह्यः शाश्वतः कृष्णो लोडिताक्षः प्रतर्दनः । प्रभूतस्त्रिककुब्धाम पवित्रं मङ्गलं परम् ॥७॥
 ईशानः प्राणदः प्राणो ज्येष्ठः श्रेष्ठः प्रजापतिः । छिन्द्यगर्भो भूगर्भो माधवो मधुसूदनः ॥८॥

ઈશ્વરો વિક્રમો ધન્વી મેધાવી વિક્રમઃ ક્રમઃ । અનુત્તમો દુરાધર્ષઃ કૃતજ્ઞઃ કૃતિરાત્મવાન્ ॥૯૧॥
 સુરેશઃ શરણં શર્મ વિશ્વરેતાઃ પ્રજાભવઃ । અહઃ સંવત્સરો વ્યાલઃ પ્રત્યયઃ સર્વદર્શનઃ ॥૧૦॥
 અજઃ સર્વેશ્વર સિદ્ધઃ સિધ્ધિં સર્વાદિરચ્યુતઃ । વૃષાકપિરમેયાત્મા સર્વયોગવિનિઃસૃતઃ ॥૧૧॥
 વસુર્વસુમનાઃ સત્યઃ સમાત્મા સમ્મિતઃ સમઃ । અમોઘ પુણ્ડરીકાક્ષો વૃષકર્મા વૃષાકૃતિઃ ॥૧૨॥
 રુદ્રો બહુશિરા બભ્રુવિશ્વયોનિઃ શુચિશ્રવાઃ । અમૃત શાશ્વતઃ સ્થાણુર્વરારોહો મહાતપાઃ ॥૧૩॥
 સર્વગઃ સર્વવિદ્વાનુર્વિષ્વકસેનો જનાર્દનઃ । વ્દો વેદવિદ્યજ્ઞો વેદાજ્ઞો વેદવિત્ કવિઃ ॥૧૪॥
 લોકાધ્યક્ષઃ સુરાધ્યક્ષો ધર્માધ્યક્ષઃ કૃતાકૃતઃ । ચતુરાત્મા ચતુર્વ્યૂહશ્ચતુર્દષ્ટ્રચતુર્ભુજઃ ॥૧૫॥
 ભ્રાજિષ્ણુભોજનં ભોક્તા સહિષ્ણુર્જગદાદિજઃ । અનઘો વિજયો જેતા વિશ્વયોનિઃ પુનર્વસુઃ ॥૧૬॥
 ઉપેન્દ્રો વામનઃ પાંશુરમોઘઃ શુચિરુર્જિતઃ । અતીન્દ્રઃ સંગ્રહઃ સર્ગો ધૃતાત્મા નિયમો યમઃ ॥૧૭॥
 વેદ્યો વેદઃ સદાયોગી વીરહા માધવો મધુઃ । અતીન્દ્રિયો મહામાયો મહોત્સાહો મહાબલઃ ॥૧૮॥
 મહાબુદ્ધિર્મહાવીર્યો મહાશક્તિર્મહાધૃતિઃ । અનિર્દેશ્યવપુઃ શ્રીમાનમેયાત્મા મહાદ્રિધૃક્ ॥૧૯॥
 મહેષ્વાસો મહીભર્તા શ્રીનિવાસઃ સતાંગતિઃ । અનિરુદ્ધઃ સુરાનન્દો ગોવિન્દો ગોવિન્દાંપતિઃ ॥૨૦॥
 મરીચિર્દમનો હંસઃ સુપર્ણો ભુજગોત્તમ । હિરણ્યનાભઃ સુતપાઃ પદ્મનાભઃ પ્રજાપતિઃ ॥૨૧॥
 અમૃત્યુઃ સર્વદેકસિંહઃ સન્ધાતા સન્ધિમાન્ સ્થિરઃ । અજ્ઞો દુર્મર્ષણઃ શાસ્તા વિશ્રુતાત્મા સુરાશિહા ॥૨૨॥
 ગુરુર્ગુરુતમો ધામ સત્યઃ સત્યપરાક્રમ । નિમિષોડનિમિષઃ સ્નગવી વાયસ્પતિરુદારધીઃ ॥૨૩॥
 અગ્રણીર્ગ્રામણીઃ શ્રીમાન્ ન્યાયો નેતા સમીરણઃ । સહસ્રમૂર્ધા વિશ્વાત્મા સહસ્રાક્ષઃ સહસ્રપાત્ ॥૨૪॥
 આવર્તનો નિવૃત્તાત્મા સંવૃતઃ સમ્પ્રમર્દનઃ । અહઃ સંવર્તકો વહ્નિરનિલો ધરણીધરઃ ॥૨૫॥
 સુપ્રસાદઃ પ્રસન્નાત્મા વિશ્વધૃગ્વિશ્વભુગ્વિભુઃ । સત્કર્તા સત્કૃતઃ સાધુર્જહનુર્નારાયણો નરઃ ॥૨૬॥
 અસંખ્યયેયોડપ્રમેયાત્મા વિશિષ્ટઃ શિષ્ટકૃચ્છૃચિઃ । સિદ્ધાર્થ સિધ્ધસક્રુલ્પઃ સિદ્ધિદઃ સિધ્ધિસાધનઃ ॥૨૭॥
 વૃષાહી વૃષભો વિષ્ણુર્વૃષપર્વા વૃષોદરઃ । વર્ધનો વર્ધમાનશ્ચ વિવિક્તઃ શ્રુતિસાગરઃ ॥૨૮॥
 સુભુજો દુર્ધરો વાગ્મી મહેન્દ્રો વસુદો વસુઃ । નૈકરુપો બૃહદ્રુપ શિપિવિષ્ટ પ્રકાશનઃ ॥૨૯॥
 ઓજસ્તેજોદ્યુતિધરઃ પ્રકાશાત્મા પ્રતાપનઃ । ઋદ્ધઃ સ્પષ્ટાક્ષરો મન્ત્રશ્ચન્દ્રાંશુભાસ્કરદ્યુતિઃ ॥૩૦॥
 અમૃતાંશૂદ્ભવો ભાનુઃ શશવિન્દુ સુરેશ્વરઃ । ઔષધં જગતઃ સેતુઃ સત્યધર્મપરાક્રમઃ ॥૩૧॥
 ભૂતભવ્યભવન્નાથઃ પવનઃ પાવનોડનલઃ । કામહા કામકૃત્ કાન્તઃ કામઃ કામપ્રદઃ પ્રભુઃ ॥૩૨॥
 યુગાદિકૃદ્યુગાવર્તો નૈકમાયો મહાશનઃ । અદેશ્યોડવ્યક્તરુપશ્ચ સહસ્રજિદનન્તજિત્ ॥૩૩॥
 ઈષ્ટો વિશિષ્ટઃ શિષ્ટેષ્ટઃ શિખણ્ડી નહૂષો નૃષઃ । ક્રોધહા ક્રોધકૃત્કર્તા વિશ્વબાહુર્મહીધરઃ ॥૩૪॥
 અચ્યુતઃ પ્રથિતઃ પ્રાણઃ પ્રાણદો વાસવાનુજઃ । અપાંનિધિરધિષ્ઠાનમપ્રમતઃ પ્રતિષ્ઠિતઃ ॥૩૫॥
 સ્કન્દઃ સ્કન્દધરો ધુર્યો વરદો વાયુવાહનઃ । વાસુદેવો બૃહદ્વાનુરાદિદેવઃ પુરન્દરઃ ॥૩૬॥
 અશોકસ્તરણસ્તારઃ શૂરઃ શૌરિજનેશ્વરઃ । અનુકૂલઃ શતાવર્તઃ પદ્મી પદ્મનિભેક્ષણઃ ॥૩૭॥
 પદ્મનાભોડરવિન્દાક્ષઃ પદ્મગર્ભઃ શરીરભૃત્ । મહર્ધિઋદ્ધો વૃદ્ધાત્મા મહાક્ષો ગરુડધ્વજઃ ॥૩૮॥
 અતુલઃ શરભો ભીમઃ સમયજ્ઞો હવિર્હરિઃ । સર્વલક્ષણલક્ષણયો લક્ષ્મીવાન્ સમિતિગ્યઃ ॥૩૯॥
 વિક્ષરો રોહિતો માર્ગો હેતુર્દામોદરઃ સહઃ । મહીધરો મહાભાગો ગેવવાનમિતાશનઃ ॥૪૦॥
 ઉદ્ભવઃ ક્ષોભણો દેવઃ શ્રીગર્ભઃ પરમેશ્વરઃ । કરણં કારણં કર્તા વિકર્તા ગહનો ગુહઃ ॥૪૧॥
 વ્યવસાયો વ્યવસ્થાનઃ સંસ્થાનઃ સ્થાનદો ધ્રુવઃ । પરર્દિઃ પરમઃ સ્પષ્ટસ્તુષ્ટઃપુષ્ટઃ શુભેક્ષણઃ ॥૪૨॥
 રામો વિરામો વિરજો માર્ગો નેયો નયોડનયઃ । વીરઃ શક્તિમતાં શ્રેષ્ઠો ધર્મો ધર્મવિદ્યુત્તમઃ ॥૪૩॥

વૈકુણ્ઠઃ પુરુષઃ પ્રાણઃ પ્રાણદઃ પ્રણવઃ પૃથુઃ । હિરણ્યગર્ભ શત્રુઘ્નો વ્યામો વાયુરધોક્ષજઃ ॥૪૪॥
 ઋતુઃ સુદર્શનઃ કાલઃ પરમેષ્ટી પરિગ્રહઃ । ઉગ્રઃ સંવત્સરો દક્ષો વિશ્રામો વિશ્વદક્ષિણઃ ॥૪૫॥
 વિસ્તારઃ સ્થાવરઃ સ્થાણુઃ પ્રમાણં બીજમવ્યયમ્ । અર્થોડનર્થો મહાકોશો મહાભોગો મહાધનઃ ॥૪૬॥
 અનિર્વિણ્ણઃ સ્થવિષ્ટોલભૂર્ધર્મયૂપો મહામખઃ । નક્ષત્રનેમિર્નક્ષત્રી ક્ષમઃ ક્ષામઃ સમીહનઃ ॥૪૭॥
 યજ્ઞ ઈજ્યો મહેજ્યશ્ચ ક્રતુઃ સત્રં સતાંગતિઃ । સર્વદર્શી વિમુક્તાત્મા સર્વજ્ઞો જ્ઞાનમુત્તમમ્ ॥૪૮॥
 સુર્વતઃ સુમુખઃ સૂક્ષ્મઃ સુઘોષઃ સુખદઃ સુહૃત્ । મનોહરો જિતક્રોધો વીરબાહુર્વિદારણઃ ॥૪૯॥
 સ્વાપનઃ સ્વવશો વ્યાપી નૈકાત્મા નૈકકર્મકૃત્ । વત્સરો વત્સલો વત્સી રત્નગર્ભો ધનેશ્વરઃ ॥૫૦॥
 ધર્મગુબ્ધર્મકૃદ્ધર્મી સદસત્ક્ષરમક્ષરમ્ । અવિજ્ઞાતા સહસ્રાંશુર્વિધાતા કૃતલક્ષણઃ ॥૫૧॥
 ગભસ્તિનેમિઃ સત્ત્વસ્થઃ સિંહો ભૂતમહેશ્વરઃ । આદિદેવો મહાદેવો દેવેશો દેવભૂદુરુઃ ॥૫૨॥
 ઉત્તરો ગોપતિર્ગોમા જ્ઞાનગમ્યઃ પુરાતનઃ । શરીરભૂતભૃદ્રોકતા કપીન્દ્રો ભૂરિદક્ષિણઃ ॥૫૩॥
 સોમપોલમૃતપઃ સોમ પુરુજિત્પુરુસત્તમઃ । વિનયોજયઃ સત્યસન્ધો દાર્શાહઃ સાત્વતાં પતિઃ ॥૫૪॥
 જીવો વિનયિતા સાક્ષી મુકુન્દોલમિતવિક્રમઃ । અમ્ભોનિધિરનન્તાત્મા મહોદધિશયોડન્તકઃ ॥૫૫॥
 અજો મહાર્હઃ સ્વાભાવ્યો જિતામિત્રઃ પ્રમોદનઃ । આનન્દો નન્દનો નન્દઃ સત્યધર્માત્રિવિક્રમઃ ॥૫૬॥
 મહર્ષિઃ કપિલાચાર્ય કૃતજ્ઞો મેદિનીપતિઃ । ત્રિપદસ્ત્રિદશાધ્યક્ષો મહાશ્રૃંગઃ કૃતાન્તકૃત્ ॥૫૭॥
 મહાવરાહો ગોવિન્દઃ સુષેણઃ કનકાક્રંદી । ગુહ્યો ગભીરો ગહનો ગુપ્તચક્રગદાધરઃ ॥૫૮॥
 વેદ્યાઃ સ્વાજ્ઞોલજિતઃ કૃષ્ણો દેઠઃ સક્ર્ષ્ણોડચ્યુતઃ । વરુણો વારુણો વૃક્ષઃ પુષ્કરાક્ષો મહામનાઃ ॥૫૯॥
 ભગવાન્ ભગહા નન્દી વનમાલી હલાયુધઃ । આદિત્યો જ્યોતિરાદિત્યઃ સહિષઅણુર્ગતિસત્તમઃ ॥૬૦॥
 સુધન્વા ખણ્ડપરશુદ્દારુણો દ્રવિણપ્રદઃ । દિવિસ્પૃક્ સર્વદગ્વ્યાસો વાયસ્પતિરયોનિજઃ ॥૬૧॥
 ત્રિસામા સામગઃ સામ નિર્વાણં ભેષજં ભિષક્ । સન્નાસકૃચ્છમઃ શાન્તો નિષ્ટા શાન્તિ પરાયણઃ ॥૬૨॥
 શુભાક્રઃ શાન્તિદઃ સ્ત્રષ્ટા કુમુદઃ કુવલેશયઃ । ગોહિતો ગોપતિર્ગોમા વૃષભાક્ષો વૃષપ્રિયઃ ॥૬૩॥
 અનવર્તી નિવૃત્તાત્મા સડ્ક્ષેમા ક્ષેમકૃચ્છિવઃ । શ્રીવત્સવક્ષાઃ શ્રીવાસઃ શ્રીપતિઃ શ્રીમતાંવરઃ ॥૬૪॥
 શ્રીદઃ શ્રીશઃ શ્રીનિવાસઃ શ્રીનુધુઃ શ્રીવિભાવનઃ । શ્રીધરઃ શ્રીકરઃ શ્રેયઃ શ્રીમાંલ્લોકત્રયાશ્રયઃ ॥૬૫॥
 સ્વક્ષઃ સ્વક્રઃ શતાનન્દો નન્દિજ્યોતિર્ગણેશ્વરઃ । વિજિતાત્મા વિધેયાત્મા સત્કીર્તિચ્છિન્નસંશયઃ ॥૬૬॥
 ઉદીર્ણઃ સર્વતશ્ચક્ષુરનીશઃ શાશ્વતઃ સ્થિરઃ । ભૂશયો ભૂષણો ભૂતિર્વિશોક શોકનાશનઃ ॥૬૭॥
 અરિષ્માનરિયતઃ કુમ્ભો વિશુદ્ધાત્મા વિશોધનઃ । અનિરુદ્ધોડપ્રતિરથઃ પ્રદ્યુમ્નોડમિતવિક્રમઃ ॥૬૮॥
 કાલનેમિનિહા વીરઃ શૂરઃ શૌરિર્જનેશ્વરઃ । ત્રિલોકાત્મા ત્રિલોકેશઃ કેશવઃ કેશિહા હરિઃ ॥૬૯॥
 કામદેવઃ કામપાલઃ કામી કાન્તઃ કૃતાગમઃ । અનિર્દેશ્યવપુર્વિષ્ણુર્વીરોડનન્તો ધનગ્જયઃ ॥૭૦॥
 બ્રહ્મણ્યો બ્રહ્મકૃદ્ બ્રહ્મા બ્રહ્મ બ્રહ્મવિવર્ધનઃ । બ્રહ્મવિદ્ બ્રાહ્મણો બ્રહ્મી બ્રહ્મજ્ઞો બ્રાહ્મણપ્રિયઃ ॥૭૧॥
 મહાક્રમો મહાકર્મા મહાતેજો મહોરગઃ । મહાક્રતુર્મહાયજવા મહાયજ્ઞો મહાહવિઃ ॥૭૨॥
 સ્તવ્યઃ સ્તવપ્રિયઃ સ્તોત્રં સ્તુતિ સ્તોતા રણપ્રિયઃ । પૂર્ણઃ પૂરયિતા પુણ્યઃ પુણ્યકીર્તિરનામયઃ ॥૭૩॥
 મનોજવસ્તીર્થકરો વસુરેતા વસુપ્રદઃ । વસુપ્રદો વાસુદેવો વસુર્વસુમના હવિઃ ॥૭૪॥
 સદ્રતિઃ સત્કૃતિઃ સત્તા સદ્ભૂતિ સત્પરાયણઃ । શૂરસેનો યદુશ્રેષ્ઠઃ સન્નિવાસઃ સુયામુનઃ ॥૭૫॥
 ભૂતાવાસો વાસુદેવઃ સર્વાસુનિલયોડનલઃ । દર્પહા દર્પદો દમ્ભો દુર્ધરોડથાપરાજિતઃ ॥૭૬॥
 વિશ્વમૂર્તિર્મહામૂર્તિર્દીપ્તમૂર્તિર્મૂર્તિમાન્ । અનેકમૂર્તિરવ્યક્તઃ શતમૂર્તિઃ શતાનનઃ ॥૭૭॥
 એકો નૈકઃ સવઃ કઃ કિં યત્તત્પદમનુત્તમમ્ । લોકબન્ધુર્લોકનાથો માધવો ભક્તવત્સલઃ ॥૭૮॥

સુવર્ણવર્ણો હેમાઙ્ગો વરાઙ્ગચન્દનાઙ્ગદી । વીરહા વિષમઃ શૂન્યો ધૃતાશીરચલશ્ચલઃ ॥૭૯॥
 અમાની માનદો માન્યો લોકસ્વામી ત્રિલોકધૃક્ । સુમેધા મેધજો ધન્યઃ સત્યમેધા ધરાધરઃ ॥૮૦॥
 તેજોવૃષો ધુતિધર સર્વશસ્ત્રમૃતાં વરઃ । પ્રગ્રહો નિગ્રહો વ્યગ્રો નૈકશ્રૃઙ્ગો ગદાગ્રજઃ ॥૮૧॥
 યતુર્મૂર્તિશ્ચતુર્ભાહુશ્ચતુર્વ્યૂહશ્ચતુર્ગતિઃ । યતુરાત્મા યતુર્ભાવશ્ચતુર્વેદવિદેકપાત્ ॥૮૨॥
 સમાવર્તો નિવૃત્તાત્મા દુર્જયો દુરતિક્રમઃ । દુર્લભો દુર્ગમો દુર્ગો દુરાવાસો દુરાચિહ્નઃ ॥૮૩॥
 શુભાઙ્ગો લોકસારઙ્ગ સુતન્તુસ્તન્તુવર્ધનઃ । ઈન્દ્રકર્મા મહાકર્મા કૃતકર્મા કૃતાગમઃ ॥૮૪॥
 ઉદ્ભવઃ સુન્દરઃ સુન્દો રત્નનાભઃ સુલોચનઃ । અર્કો વાજસનઃ શ્રૃઙ્ગી જયન્ત સર્વવિજયી ॥૮૫॥
 સુવર્ણાભિન્દુરક્ષોભ્યઃ સર્વવાગીશ્વરેશ્વરઃ । મહાહૃદો મહાગર્તો મહાભૂતો મહાનિધિઃ ॥૮૬॥
 કુમુદઃ કુન્દરઃ કુન્દઃ પર્જન્યઃ પાવનોડનલઃ । અમૃતાંશોડમૃતવપુઃ સર્વજ્ઞ સર્વતોમુખઃ ॥૮૭॥
 સુલભઃ સુવ્રતઃ સુદ્રઃ શત્રુજિચ્છત્રુતાપનઃ । ન્યગ્રોધોદુમ્બરોડશ્ચત્યશ્ચાણૂરાન્ધ્રનિષૂદનઃ ॥૮૮॥
 સહસ્રાર્ચિઃ સમજિહ્વઃ સમધાઃ સમવાહનઃ । અમૂર્તિરનઘોડચિન્ત્યો ભયકૃત્ત્રયનાશનઃ ॥૮૯॥
 અણુબૃહત્કૃશ સ્થૂલો ગુણભૃન્નિર્ગુણો મહાન્ । અધૃતઃ સ્વધૃતઃ સ્વાસ્યઃ પ્રાગ્વંશો વંશવર્ધનઃ ॥૯૦॥
 ભારભૃત કથિતો યોગી યોગીશઃ સર્વકામદઃ । આશ્રમઃ શ્રમણઃ ક્ષામઃ સુપર્ણો વાયુવાહનઃ ॥૯૧॥
 ધનિર્ધરો ધનુર્વેદો દણ્ડો દમયિતા દમઃ । અપરાજિતઃ સર્વસહો નિયન્તા નિયમો યમઃ ॥૯૨॥
 સત્ત્વવાન્ સાત્વિકઃ સત્યઃ સત્યધર્મપરાયણઃ । અભિપ્રાયઃ પ્રિયાહોડહઃ પ્રિયકૃત પ્રીતિવર્ધનઃ ॥૯૩॥
 વિહાયસગતિજ્યોતિઃ સુરુચિર્હૃતભુગ્વિમુઃ । રવિર્વિરોચનઃ સૂર્યઃ સવિતા રવિલોચનઃ ॥૯૪॥
 અનન્તો હૃતભુગ્ભોક્તા સુખદો નૈકદોડગ્રજઃ । અનિર્વિણ્ણઃ સદામર્ષા લોકાધિષ્ઠાટાનમદ્ભુતઃ ॥૯૫॥
 સનાતસનાતનતમઃ કપિલઃ કપિરવ્યયઃ । સ્વસ્તિદઃ સ્વસ્તિકૃતસ્વસ્તિસ્વતિભુક્સ્વસ્તિદક્ષિણઃ ॥૯૬॥
 અરૌદ્રઃ કુણ્ડલી ચક્રી વિક્રમ્યૂર્જિતશાસનઃ । શબ્દાતિગઃ શબ્દસહઃ શિશિરઃ શર્વશીકરઃ ॥૯૭॥
 અકૂરઃ પેશલો દક્ષો દક્ષિણઃ ક્ષમિણાંવરઃ । વિદ્વત્તમો વીતભયઃ પુણ્યશ્રવણકીર્તનઃ ॥૯૮॥
 ઉત્તારણો દુષ્કૃતિહા પુણ્યો દુઃસ્વપ્નનાશનઃ । વીરહા રક્ષણઃ સન્તો જીવન પર્યવસ્થિતઃ ॥૯૯॥
 અનન્તરુપોડનન્તશ્રીર્જિતમન્યુર્ભયાપહઃ । યતુરસ્ત્રો ગભીરાત્મા વિદિશો વ્યાદિશો દિશઃ ॥૧૦૦॥
 અનાદિર્ભૂર્ભુવોલક્ષ્મીઃ સુવીરો રુચિરાઙ્ગદઃ । જનનો જનજન્માદિર્ભીમો ભીમપરાક્રમઃ ॥૧૦૧॥
 આધારનિલયોધાતા પુષ્પહાસઃ પ્રજાગરઃ । ઉર્ધ્વગઃ સત્પથાચારઃ પ્રાણદઃ પ્રણવઃ પણઃ ॥૧૦૨॥
 પ્રમાણં પ્રાણનિલયઃ પ્રાણભૃત્ પ્રાણજીવનઃ । તત્ તત્ત્વવિદેકાત્મા જન્મમૃત્યુજરાતિગઃ ॥૧૦૩॥
 ભૂર્ભુવઃસ્વસ્તરુસ્તારઃ સપિતા પ્રપિતામહઃ । યજ્ઞૌ યજ્ઞપતિર્યજ્ઞવા યજ્ઞાઙ્ગો યજ્ઞવાહનઃ ॥૧૦૪॥
 યજ્ઞભૂદકૃદ્દક્ષી યજ્ઞભુગ્યજ્ઞસધનઃ । યજ્ઞાન્તકૃદ્દક્ષગુહ્યમન્નમન્નાદ એવ ચ ॥૧૦૫॥
 આત્મયોનિઃ સ્વયંજાતો વૈખાનઃ સામગાયનઃ । દેવકીનન્દનઃ સ્તષ્ટા ક્ષિતીશઃ પાપનાશનઃ ॥૧૦૬॥
 શઙ્ગતૃન્દકી ચક્રી શાર્ઙ્ગધન્વા ગદાધરઃ । રથાઙ્ગપાણિરક્ષોભ્યઃ સર્વપ્રહરણાયુધઃ ॥૧૦૭॥

॥ સર્વપ્રહરણાયુધ ઐ નમઃ ઈતિ ॥

ઈતીદં કીર્તનીયસ્ય કેશવસ્ય મહાત્મનઃ । નામ્નાં સહસ્રં દિવ્યાનામશેષેણ પ્રકીર્તિતમ્ ॥૧॥
 ય ઈદં શ્રુણુયાન્નિત્યં યશ્ચાપિ પરિકીર્તયેત્ । નાશુભં પ્રાપ્નુયાત્ કિંચિત્સોડમુત્રેહ ચ માનવઃ ॥૨॥
 વેદાન્તગો બ્રાહ્મણઃ સ્યાત્ક્ષત્રિયો વિજયી ભવેત્ । વૈશ્યો ધનસમૃદ્ધઃ સ્યાચ્છૂદ્રઃ સુખમવાપ્નુયાત્ ॥૩॥
 ધર્માર્થી પ્રાપ્નુયાદ્ધર્મમર્થાર્થી ચાર્થમાપ્નુયાત્ । કામાનવાપ્નુયાત્કામી પ્રજાર્થી પ્રાપ્નુયાત્પ્રજામ્ ॥૪॥
 ભક્તિમાન્યઃ સદોત્થાય શુચિસ્તદ્રતમાનસઃ । સહસ્રં વાસુદેવસ્ય નામ્નામેતત્પ્રકીર્યેત્ ॥૫॥
 યશઃ પ્રાપ્નોતિ વિપુલં જ્ઞાતિપ્રાધાન્યમેવ ચ । અચલાં શ્રિયમાપ્નોતિ શ્રેયઃપાપ્રોત્યનુત્તમમ્ ॥૬॥

न ભયં ક્વચિદાપ્રોતિ વીર્યં તેજશ્ચ વિન્દતિ । ભવત્યરોગો ઘૃતિમાન્બલરુપગુણાન્વિતઃ ॥૭॥
 મુચ્યેત રોગાદ્રોગાર્તો બદ્ધો મુચ્યેત બન્ધનાત્ । ભયાન્મુચ્યેત ભીતસ્તુ મુચ્યેતાપન્ન આપદઃ ॥૮॥
 દુર્ગાણ્યતિતરત્યાશુ પુરુષઃ પુરુષોત્તમમ્ । સ્તુવન્નામસહસ્રેણ નિત્યં ભક્તિસમન્વિતઃ ॥૯॥
 વાસુદેવાશ્રયો મર્ત્યો વાસુદેવપરાયણઃ । સર્વપાપવિશુદ્ધાત્મા યાતિ બ્રહ્મ સનાતનમ્ ॥૧૦॥
 ન વાસુદેવભક્તાનામશુભં વિદ્યતે ક્વચિત્ । જન્મમૃત્યુજરાવ્યાધિભયં નૈવોપદાયતે ॥૧૧॥
 ઈદં સ્તવમધીયાનઃ શ્રદ્ધાભક્તિસમન્વિતઃ । યુજ્યેતાત્મા સુખક્ષાન્તિશ્રીધૃતિસ્મૃતિકીર્તિભિઃ ॥૧૨॥
 ન ક્રોધો ન ચ માત્સર્યં ન લોભો નાશુભા મતિઃ । ભક્તાનાં કૃતપુણ્યાનાં પ્રભવેત્પુરુષોત્તમે ॥૧૩॥
 ઘૌઃ સચન્દ્રાર્કનક્ષત્રા ખં દિશો ભૂર્મહોદધિઃ । વાસુદેવસ્ય વીર્યેણ વિદ્યુતાનિ મહાત્મનઃ ॥૧૪॥
 સસુરાસુરગન્ધર્વ સચક્ષોરગરાક્ષસમ્ । જગદ્દશેડવર્તતેદં કૃષ્ણસ્ય સચરાચરમ્ ॥૧૫॥
 ઈન્દ્રિયાણિ મનો બુદ્ધિઃ સત્ત્વં તેજો બલં ધૃતિઃ । વાસુદેવાત્મકાન્યાહુઃ ક્ષેત્રં ક્ષેત્રજ્ઞ એવ ચ ॥૧૬॥
 સર્વાગમાનામાચારઃ પ્રથમં પરિકલ્પતે । આચારપ્રભવો ધર્મો ધર્મસ્ય પ્રભુરચ્યુતઃ ॥૧૭॥
 ઋષયઃ પિતરો દેવા મહાભૂતાનિ ધાતવઃ । જઙ્ગમાજઙ્ગમં ચેદં જગન્નારાયણોદ્ભવમ્ ॥૧૮॥
 યોગો જ્ઞાનં તથા સાઙ્ગ્યં વિદ્યાઃ શિલ્પાદિકર્મ ચ । વેદાઃ શાસ્ત્રાણિ વિજ્ઞાનમેતત્સર્વં જનાર્દનાત્ ॥૧૯॥
 એકો વિષ્ણુર્મહાદ્ભૂતં પૃથગ્ભૂતાન્યનેકશઃ । ત્રીન્ લોકાન્ વ્યાપ્ય ભૂતાત્મા ભુંક્તે વિશ્વભુગવ્યયઃ ।
 ઈમં સ્તવં ભગવતો વિષ્ણોર્વ્યાસેન કીર્તિતમે । પઠેદ્ય ઈચ્છેત્પુરુષઃ શ્રેયઃ પ્રાપ્તું સુખાનિ ચ ॥૨૧॥
 વિશઅવેશ્વરમજં જગતઃ પ્રભવાપ્યયમ્ । ભજન્તિ યે પુષ્કરાક્ષં ન તે યાન્તિ પરાભવમ્ ॥૨૨॥
 પદ્મપત્રવિશાલાક્ષ ! પદ્મનાભ ! સુરોત્તમ ! । ભક્તાનામનુરક્તાનાં ત્રાતા ભવ જનાર્દન ! ॥૨૩॥
 યો માં નામસહસ્રેણ સ્તોતુમિચ્છતિ પાણ્ડવ । તેન ચૈકેન શ્લોકેન સ્તુત એવ ન સંશયઃ ॥૨૪॥
 નમોડસ્તવનન્તાય સહસ્રમૂર્તયે સહસ્રપાદાક્ષિશિરોરુખાહવે ।
 સહસ્રનામને પુરુષાય શાશ્વતે સહસ્રકોટીયુગધારિણે નમઃ ॥૨૫॥
 નમઃ કમલનાભાય નમસ્તે જલશાયિને । નમસ્તે કેશવાનન્ત ! વાસુદેવ ! નમોસ્તુતે ॥૨૬॥
 વાસનાદ્વાસુદેવસ્ય વાસિતં ભુવનત્રયમ્ । સર્વભૂતનિવાસોડસિ વાસુદેવ ! નમોસ્તુ તે ॥૨૭॥
 નમો બ્રહ્મણ્યદેવાય ગોબ્રાહ્મણહિતાય ચ । જગદ્દિતાય કૃષ્ણાય ગોવિન્દાય નમો નમઃ ॥૨૮॥
 આકાશાત્પતિતં તોયં યથા ગચ્છતિ સાગરમ્ । સર્વદેવનમસ્કારઃ કેશવં પ્રતિ ગચ્છતિ ॥૨૯॥
 એષ નિષ્કણ્ટકઃ પન્થા યત્ર સમ્પૂજ્યતે હરિઃ । કુપથં તં વિજ્ઞાનિયાદ્રોવિન્દહિતાગમમ્ ॥૩૦॥
 સર્વદેવેષુ યત્પુણ્યં સર્વતીર્થેષુ યત્ફલમ્ । તત્ફલં સમવાપ્રોતિ સ્તુત્વા દેવં જનાર્દનમ્ ॥૩૧॥
 યો નરઃ પઠતે નિત્યં ત્રિકાલં કેશવાલયં । દ્વિકાલમેકકાલં વા કૂરં સર્વં વ્યપોહતિ ॥૩૨॥
 દહ્યન્તે રિપવસ્તસ્ય સૌમ્યાઃ સર્વે સદા ગ્રહાઃ । વિલીયન્તે ચ પાપાનિ સ્તવે હ્યસ્મિન્ પ્રકીર્તિતે ।
 યેન ધ્યાતઃ શ્રુતો યેન યેનાયં પઠ્યતે સ્તવઃ ॥૩૩॥
 દત્તાનિ સર્વદાનાનિ સુરાઃ સર્વે સમર્ચિતાઃ । ઈહ લોકે પરે વાપિ ન ભયં વિદ્યતે ક્વચિત્ ॥૩૪॥
 નામ્નાં સહસ્રં યોડધીયે દ્વાદશ્યાં મમ સન્નિધૌ । શનૈર્દહતિ પાપાનિ કલ્પકોટિશતાનિ ચ ॥૩૫॥
 અશ્વતેશસન્નિધૌ પાર્થ ! તુલસીસન્નિધૌ તથા । પઠેન્નામસહસ્રં તુ ગવાં કોટિફલં લભેત્ ॥૩૬॥
 શિવાલયે પઠેન્નિત્યં તુલસીવનસંસ્થિતઃ । નરો મુક્તિમવાપ્રોતિ ચક્રપાણેર્વયો યથા ।
 બ્રહ્મહત્યાદિકં ઘોરં સર્વપાપં વિનશ્યતિ ॥૩૭॥

ઈતિ શ્રીવિષ્ણોર્દિવ્યસહસ્રનામસ્તોત્રં સમ્પૂર્ણં ॥

	मंत्र	मंत्र संख्या
चंद्र :-	ॐ श्रांश्रीं श्रौं सः सोमाय नमः	४४,०००
बुध मंत्र :-	ॐ ब्रां ब्रीं ब्रौं सः बुधाय नमः	३६,०००
शनि मंत्र :-	ॐ प्रां प्रीं प्रौं सः शनिश्चराय नमः	८२,०००
शुक्र मंत्र :-	ॐ द्रां द्रीं द्रौं सः शुक्राय नमः	६४,०००